

DVAADVACÍTKA

Školní časopis 22. ZŠ

UVNITŘ ČÍSLO NAJDETE

ZVLÁŠTNÍ ČÍSLO VYDANÉ K PŘÍLEŽITOSTI KONÁNÍ
VELIKONOČNÍHO JARMARKU 26. BŘEZNA 2013

2012

2

2013

OBSAH ČÍSLA

Předvelikonoční období	3
Pašijový týden	4
Velikonoční pranostiky a říkadla	6
Pomozte dětem	7
O zajíčkovi a kuřátku	8
Velikonoční křížovka	11

REDAKCE

Redaktorky:

Pavla BÍLÁ

Pavlína HOFMANOVÁ

Tereza JÍLKOVÁ

Kateřina VANÍKOVÁ

Zleva: Pavlína Hofmanová, Pavla Bílá, Kateřina Vaníková a Tereza Jílková

Předvelikonoční období

Protože se blíží Velikonoce, rozhodli jsme se Vám přichystat speciální číslo našeho školního časopisu. Dozvíte se v něm vše o nastávajících dnech: pranostiky, rčení, zvyky a mnoho dalšího. Ale prohlédnete si i práce žáků. Přejdeme rovnou na předvelikonoční období, které začíná již 6 týdnů před samotnými Velikonocemi:

První postní neděle – Pytlová:

Nazývá se také liščí. Říká se jí tak proto, že hospodyně dětem tajně napeče perníčky sypané solí a mákem a navleče je na vrbové proutky ozdobené pentlí, vše poté rozvěsí po stavení. Ráno, až se děti probudí, věří, že jim je nadělila liška, a vydají se je hledat.

Druhá postní neděle – Sazometná:

Tuto neděli se mají vymetat komíny a uklízet. Někde se nazývá po slovanském jídle „pražma“ Pražná neděle.

Třetí postní neděle – Kýchavá:

Jmenuje se prý podle toho, že kdo v tento den třikrát kýchne, bude po celý rok živ a zdrav.

Čtvrtá postní neděle – Družebná:

Tento název je proto, že si mohou všichni zpívat a potěšit se. Také se pečou tzv. „družebnáče“, což jsou velmi dobré koláče.

Pátá postní neděle – Smrtná:

Tehdy je zvykem vynášet Smrtku. Smrtka je symbol zmaru a nemoci. Zhotovila se ze slámy, připevnila na dřevěný kříž, přistrojila do ženského oděvu a kolem krku jí byl pověšen náhrdelník z bílých hlemýždích ulit. Děti ji poté vynášejí za zpěvu písní za vesnici. Tam ji pak spálí nebo hodí do vody a tím vynášejí zimu.

Šestá postní neděle – Květná:

V tento den se světi větvičky vrby jívy zvané „kočičky“, které připomínají příjezd Krista do Jeruzaléma. Posvěceným větvíčkám je přisuzována kouzelná moc, lidé věří, že je ochrání před zlými kouzly a čáry.

Pašijový týden

Nazývá se tak týden, který vrcholí Velikonoci. Pašije v překladu znamená utrpení Ježíše Krista. V tomto období „odletí zvony do Říma“ a od Škaredé středy do Bílé soboty je zvonění nahrazováno hlukem klapáčů, hrkáčů a řehtaček, s nimiž běhají chlapci po vsi a „honí Jidáše“.

Modré pondělí a šedé úterý:

Tyto dny bychom měli uklízet.

Škaredá středa:

Začínají se malovat velikonoční vajíčka. Na škaredou středu se nesmí nikdo zamračit, jinak se bude mračit celý rok.

Zelený čtvrtek:

V tento čtvrtek si uvařte jídlo z čerstvých zelených rostlin, podle kterých se tento den jmenuje. Od dneška můžete začít péct mazance, jidáše, koláče nebo velikonoční beránky.

Velký pátek:

Velký pátek je den nadpřirozených sil. Je to den velkého půstu a hlubokého smutku, protože se připomíná ukřižování Krista. S tímto dnem jsou spojeny spousty pověr např.: otvírá se země a vydává poklady, tato místa se najdou podle namodralého světýlka nebo kvetoucího kapradí, a když půjdete toto místo hledat, nezapomeňte si s sebou vzít i posvěcené vajíčko, které zem otvírá.

Bílá sobota:

„Navracejí se zvony z Říma“. Pokud ještě nemáte uklizeno, tak je poslední den to napravit. V minulosti se i bílily stěny pokojů a domů. Chlapci pletli pomlázky, děvčata zdobila vajíčka. Bílá sobota také ukončila dlouhý půst a večer se v kostelech konala mše.

Neděle - Boží hod velikonoční:

Boží hod velikonoční je vyvrcholením celých svátků. V tento den je zakázáno pracovat. Světily se posvátné pokrmy jako beránci, mazance, chleba, víno a vejce. Dnes děti hledají čokoládová vajíčka a sladkosti, které jim přinesl zajíček.

Velikonoční pondělí:

Chlapci šlehají děvčata vrbovými pomlázkami, aby byla příští rok zdravá a silná. Dívky jim za to dají barevné kraslice. V některých oblastech ale naopak děvčata chodila s pomlázkou či polévala muže studenou vodou.

Bílá neděle:

Je to první neděle po Velikonocích a je nazývána podle křesťanů, kteří tento den nosí bílý šat.

Velikonoční pranostiky a říkadla

K Velikonocům nepatří jen Velký pátek, Škaredá středa, beránek, mazanec, kraslice, pomlázka, ... ale i pranostiky a říkadla, a my jsme je rozhodli, že Vás aspoň s některými z nich seznámíme. Tady jsou:

Pranostiky:

- Je-li Zelený čtvrtek bílý, tak je léto teplé.
- Velký pátek deštivý dělá rok žízňivý.
- Na Velikonoce jasno, bude laciné máslo.
- Na Boží hod prší, sucho úrodu vysuší.
- Prší-li na Bílou sobotu, bude v létě nouze o vodu.
- Když na Velký pátek hřmí, na poli se urodí.

Říkadla:

- Hody, hody, doprovody,
dejte medu, žádné vody,
nechci vody, dejte medu,
jinak od vás neodejdu.
A nakonec tetičko,
dejte pěkný vajíčko.
- Tetka, kam jdete?
Co to nesete?
Pár vajíček od slepiček,
kousek másla od kraviček
a Zuzance na gatě
- Nesu, nesu smrtku,
k Zelenému čtvrtku.

- Až tu smrtku odnesu,
nové léto přinesu.
Smrtáka nesem s velkým nosem,
do vody ho hodíme,
nad ním zazpíváme.
- Komu vajíčko daruju,
toho upřímně miluju.
Komu vajíčko dám,
toho ráda mám.
 - Zas skřivánek zpívá
a svítí sluníčko,
dojdi k nám, Janíčku,
pro pěkné vajíčko.

Pomozte dětem

Stejně jako loni veškerý výtěžek z prodeje žákovských výrobků na letošním Velikonočním jarmarku bude věnován projektu „POMOZTE DĚTEM”.

Loni jsme přispěli do tohoto projektu částkou přes **15 tisíc Kč**.

Děkujeme všem, kteří letos nákupem výrobku podpoří dobrou věc.

„POMOZTE DĚTEM” je dlouhodobý sbírkový projekt, který společně organizují Nadace rozvoje občanské společnosti a Česká televize. Jeho hlavním cílem je umožnit přímou a účinnou pomoc ohroženým a znevýhodněným dětem do 18 let věku v celé České republice.

V porovnání s dalšími charitativními projekty poskytuje „POMOZTE DĚTEM” nejširší podporu ohroženým a znevýhodněným dětem v České republice. Od roku 2002 jsou dokumenty pravidelně uváděny premiérově na ČT1 v období od ledna do května v samostatném cyklu s názvem „Kde peníze pomáhají”. Za 13 let sbírkový projekt rozdělil celkem 166 009 578 Kč a pomohl prostřednictvím 1 173 projektů asi 172 tisícům dětí v celé republice.

Kuře v televizi

Žluté kuře s červenobílým záchranným kruhem se pravidelně objevuje ve vysílání programů České televize. V průběhu roku informuje Česká televize napříč svými programy o dění v projektu, novinkách a zajímavých sbírkových akcích. Kuře nezdědka bývá také hostem nejrůznějších pořadů ČT.

Více informací najdete na stránkách
www.pomoztedetem.cz.

O zajíčkovi a kuřátku

Byl jednou jeden zajíček a jmenoval se Ušáček. A neměl žádné kamarády.

A jednoho dne potkal kuřátko, které se ztratilo svojí mamince a to kuřátko se jmenovalo Krákoře. A tak si řekli, že spolu budou kamarádit a pokusí se najít kuřátku maminku.

A tak šli lesem, a když přišla noc, schoulili se k sobě a spinkali v mechu. A tak spolu chodili několik dní, až došli na louku a pak konečně uviděli nějaký statek. A kuřátko radostí vykřiklo: „Tady určitě bydlí moje maminka, honem pojď, půjdeme za ní!“

Když přišli na statek, chvíli jim trvalo, než maminku našli. Maminka byla moc šťastná, že se jí její malé kuřátko vrátilo, a děkovalo zajíčkovi, že se o něj tak hezky postaral.

A králíčka napadlo, že brzy budou Velikonoce a že by si měli obstarat nějaké vajíčko, aby si ho mohli nabarvit. A kuřátko řeklo: „Já vím, kde ho seženeme, maminka jich má spoustu, tak si jedno půjčíme.“

Když se maminka nedívala, jedno vajíčko si vzali a odnesli si ho na druhý konec stodoly, kde mu udělali pelíšek. Ale napřed vajíčko namalovali, udělali mu oči, nos a pusinku a zabalili ho jako malé miminko do peřinky.

A pak si k němu lehli a hladili ho a nakonec oba usnuli a probudili se až druhý den ráno. A když si umyli očička a podívali se na vajíčko, nevěřili svým očím.

Z vajíčka koukala hlavička malého kuřátka. Ušáček a Krákoře z toho měli ohromnou radost a tak malé kuřátko vzali a šli s ním za maminkou. Maminka byla moc ráda, že se jí ztracené vajíčko vrátilo v pořádku a že se o ně tak dobře postarali.

Malému kuřátku dali jméno Kiri. A protože měla maminka velkou radost, že má všechna svá kuřátka pohromadě, udělali si všichni krásnou velikonoční oslavu.

Napsala: Tereza Tupá, 3. A

Tereza Tupá 3.A.

Nakreslila: Tereza Tupá, 3. A

SNĚHULÁK

SNĚHULÁK U OKNA STOJÍ
JE VELKÝ A KOČKY SE HO
BOJÍ LÉTO SE K NÁM POMALU
KLOUŽE ZE SNĚHULÁK ZBILA
LOUŽE

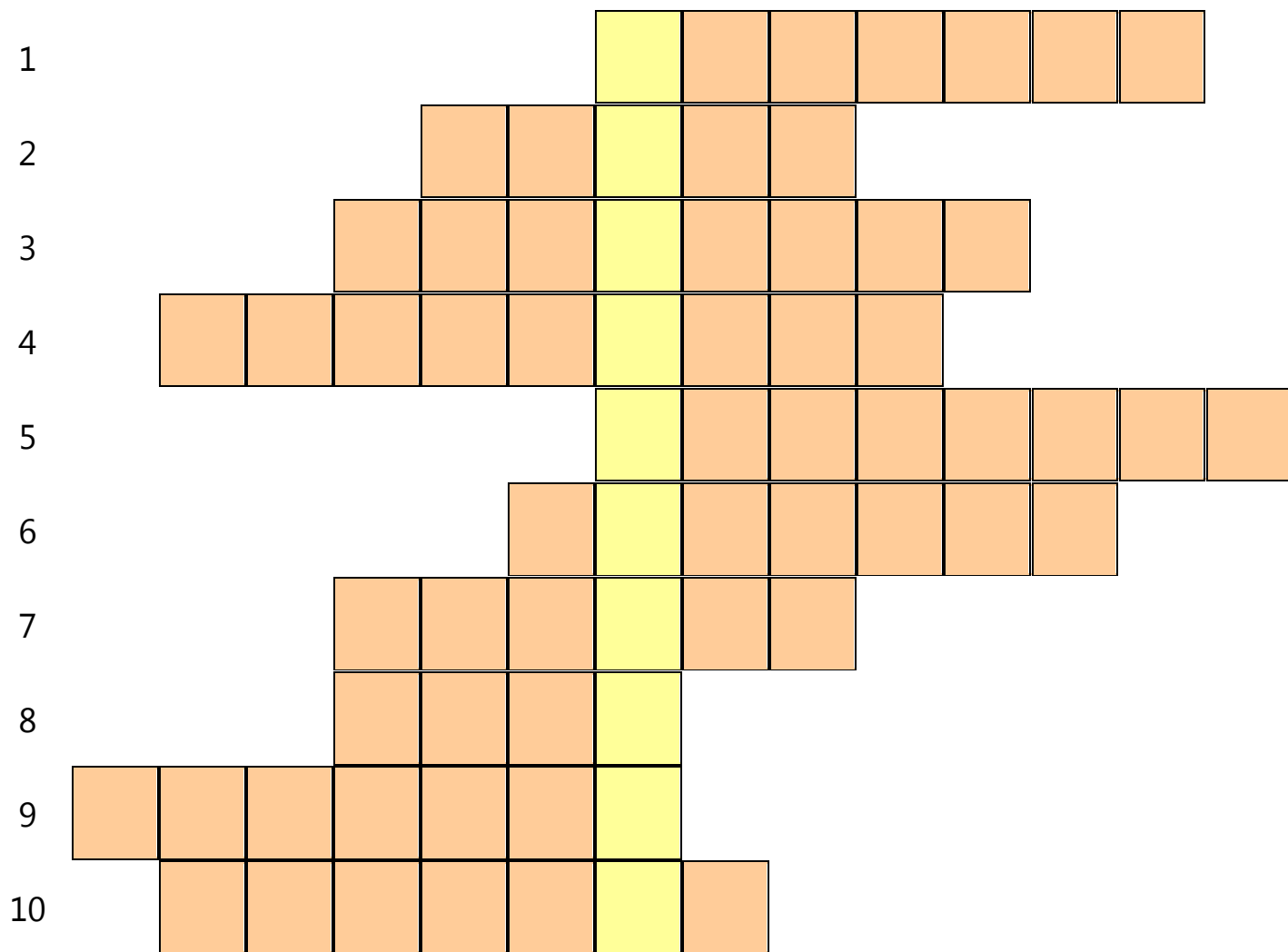
LETĚL V ZIMĚ PTÁK

LETĚL V ZIMĚ PTÁK
ZA PÁNÍ KOŠTAT A
PTÁK ŘÍKÁ JA' JSEM
KOS PROTOŽE VŠUDE
CHODÍM BOS

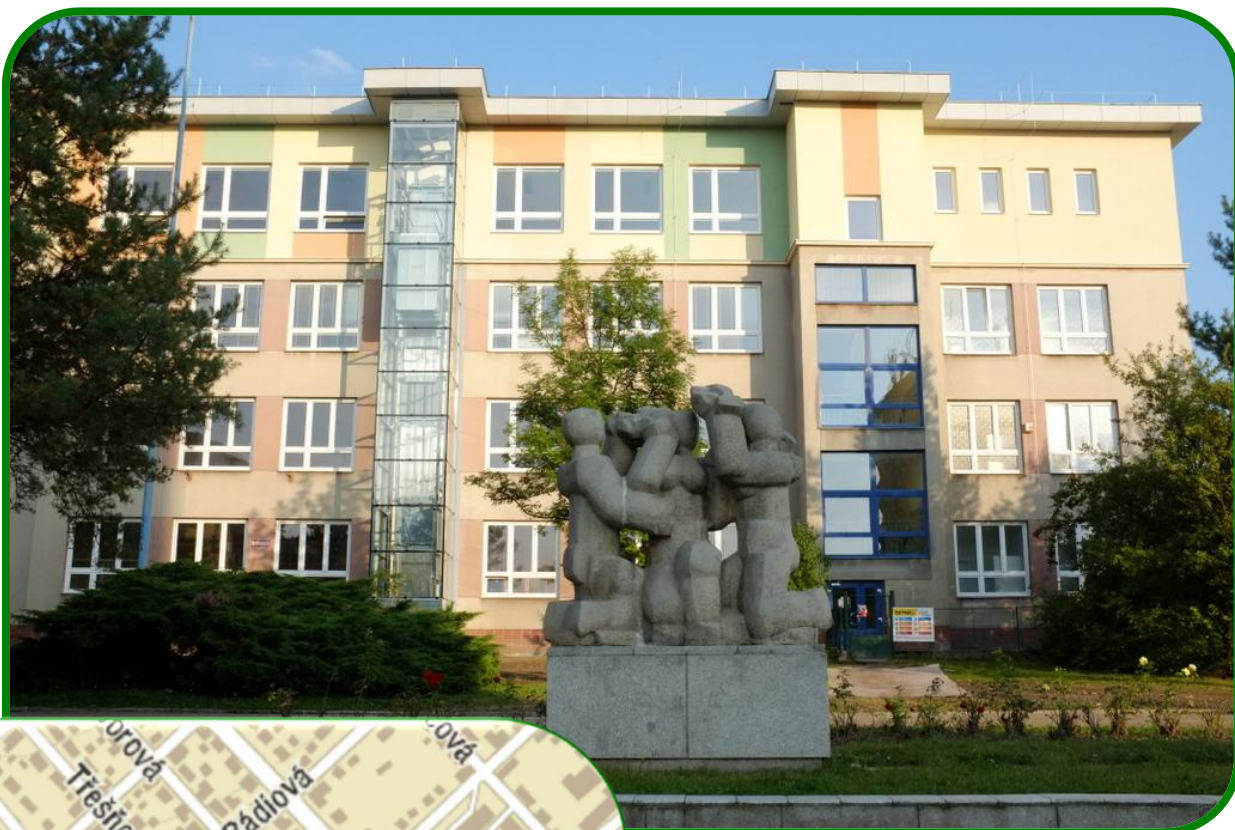

Napsal a nakreslil: Honzík Kopačka, 2. B

Velikonoční křížovka

- 1) O Velikonocích malujeme...
- 2) Který předvelikonoční den se nazývá šedý?
- 3) Věc se kterou se šupe?
- 4) Na pomlázku dáváme...
- 5) Malovaná vajíčka =
- 6) Který předvelikonoční den se nazývá modrý?
- 7) Velikonoce se slaví, když je první jarní...
- 8) Velikonoční roční období...
- 9) Velikonoční pochoutka
- 10) Velikonoční zvíře (dělá bée)

22. ZÁKLADNÍ ŠKOLA PLZEŇ

PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE
NA DLOUHÝCH 49, 312 09 PLZEŇ

TEL.: 378 028 731 × E-MAIL: SKOLA@ZS22.PLZEN-EDU.CZ × WEB: WWW.22ZSPLZEN.CZ